

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 23P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200469
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tamara Ondrušková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200469.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. V. S. G., D.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa matky: V. G., F.. G., D.. XX.XX.XXXX, H. N.: Č. XX, N., V. na W.: Š. XX, N., a otca (navrhovateľ): M. T. S. O., D.. XX.XX.XXXX, H. N.: Č. XX, N., V. na W.: Š. XX, N., právne zastúpený: JUDr. Ivana Zmeková, PhD., advokátka so sídlom Zámocká 18, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ (ďalej aj ako „otec“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.02.2024, domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu manželstva a zároveň sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil matke odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti otca, alternatívne ktorým by súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, určil že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur a matke uložil zákaz vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky bez písomného súhlasu otca.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súd uznesením č. k. 23P/17/2024-109 zo dňa 12.02.2024 vylúčil na samostatné konanie. Navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že s matkou maloletého uzavrel manželstvo dňa XX.XX.XXXX, dňa 20.09.2023 nadobudli s matkou do bezpodielového spoluvlastníctva manželov byt na Š. XX S. N., kde spolu s maloletým žili až do 25.01.2023, kedy sa matka maloletého bez akéhokoľvek dôvodu zbalila a odišla aj s maloletým synom na neznáme miesto, bez toho, aby o tomto svojom zámere informovala otca. Vzťah medzi rodičmi maloletého bol komplikovaný, matka otcovi vyčítala, že je hlučný, po vypuknutí vojny na Ukrajine sa správanie matky voči otcovi ešte viac vyostriilo, matka počas tehotenstva fajčila, čo bolo taktiež častým dôvodom hádok. Manželia v máji 2023 navštívili aj párovú terapiu, no bez úspechu. Po narodení maloletého sa správanie matky ešte zhoršilo, bola jej diagnostikovaná depresia, začala užívať antidepresíva a tabletky na spanie, ktoré kombinovala s alkoholom, čo ešte viac umocňovalo jej nestabilné správanie. Otec sa od začiatku ich spolužitia snažil, aby matke a maloletému nič nechýbalo. Otec rodinu zabezpečoval po finančnej stránke. Matka podávala na otca trestné oznámenia, tvrdila že je závislý na alkohole a na drogách. Nie je pravdou, že by sa otec o maloletého nevedel postarať, nakoľko sa oňho staral v útľom veku, keď matka odišla do Ameriky. Otec v návrhu pripustil, že v minulosti mal príležitostné skúsenosti s drogami, avšak tieto užil aj spolu s matkou. Toho času žiadne drogy neužíva. V období od 20.08.2023 do 10.09.2023 musel odcestovať do Španielska, počas celého mesiaca matka nebola schopná uskutočniť jediný videohovor, aby otec maloletého videl aspoň na diaľku. Neodpovedala

na správy a neskôr si zablokovala telefónne číslo otca. Telefónne číslo odblokovala, iba keď potrebovala peniaze. Matka odmietala poskytnúť otcovi informácie o synovi (ako trest za to, že sa šiel starať o otca do Španielska). Matka mala zlý vzťah s rodinou otca, zakazovala aby sa maloletý stretával s so starými rodičmi zo strany otca. Dňa 10.09.2023 sa otec zo Španielska vrátil, nakoľko matka cestovala do Ameriky a staral sa o maloletého, za prítomnosti starej matky zo strany matky. Matka písala otcovi správy, že sa jej v New Yorku páči a že má v pláne sa tam na nejaký čas odsťahovať. Na základe uvedeného otec nadobudol vážnu obavu, že by mohla odísť zo Slovenska aj s maloletým. Dňa 01.11.2023 nastúpil otec na rodičovskú dovolenku a staral sa o maloletého až do 25.01.2024. Matka mala voči otcovi agresívne prejavy, otec popísal situácie, kedy malo dôjsť k fyzickým atakom zo strany matky. Matka je náladová a jej povaha je nestabilná, v mesiaci október 2023 mala dobré obdobie, v decembri sa to opäť zhoršilo, v januári došlo k ešte väčšiemu zhoršeniu. Dňa 03.01.2023 dal otec matke peniaze na lieky pre maloletého, matka však opäť neprišla domov, keď ju otec kontaktoval, uviedla že má panický atak a chce vyhľadať psychiatra. Otec však zistil, že popíjala v bare s cudzím mužom. O dva dni neskôr otca vymkla z vlastného bytu, v dôsledku čoho strávil noc na ulici. Po opustení spoločnej domácnosti otec zistil, že matka kontaktovala jeho zamestnávateľa, aby zrušil jeho rodičovskú dovolenku, nakoľko na ňu prestupuje ona. Otec si chcel ísť po syna no matka mu to nedovolila, pretože maloletý si musí zvykať na nový domov. Bola ochotná umožniť stretnutie otca s maloletým iba v jej novej domácnosti a v jej prítomnosti, s čím nesúhlasil otec. Otec má vážnu obavu, že matka podniká kroky, ktorými sa mu snaží ublížiť prostredníctvom maloletého a eliminovať ho zo života maloletého. Maloletý je na otca zvyknutý. Otec má obavy o zdravie a život maloletého, nakoľko matka je nestabilnej povahy, trpí depresiami, berie lieky, na ktoré užíva alkohol. Otec má taktiež vážnu obavu, že matka s maloletým odíde do zahraničia, buď na Ukrajinu alebo do USA, nakoľko po jej poslednom pobyte sa zamýšľala nad presťahovaním sa zo Slovenska do tejto krajiny. Otec sa o maloletého dokáže postarať, maloletý nie je dojčený. Mesačný príjem otca je 2400,- eur netto, aktuálne je na rodičovskej dovolenke a poberá materskú dávku vo výške 1800,- eur. Maloletý navštevuje súkromné zariadenie - M. V. Š.G. - W. G. pri Račku. Za mesiac január otec uhradil poplatok v škôlke 567,- eur. Matke prispel v decembri sumou 122,- eur a v januári sumou 140,- eur. Matka je zamestnaná, jej príjem je 1470,- eur netto. Neodkladnú potrebu úpravy pomerov k maloletému vidí otec v impulzívnom, násilnom a nestabilnom správaní matky a jeho dopadu na maloletého. Otec v tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že matka sa s maloletým odsťahovala bez súhlasu otca a aktuálne mu dovolila styk len v jej prítomnosti. Otec nevie, kde presne sa matka toho času s maloletým skutočne nachádza. Takáto neistota a napätá situácia ohrozuje zdravý vývin maloletého dieťaťa. Matka svojím konaním zasiahla do rodičovských práv otca, nakoľko mu zamedzuje v kontakte so synom, a to bez racionálneho dôvodu.

3. K návrhu navrhovateľ pripojil fotokópiu rodného listu maloletého, fotokópiu sobášneho listu, fotografiu liekov, komunikáciu s matkou, oznámenie prostredníctvom ktorého si matka uplatňuje daňový bonus na maloletého, potvrdenie o zdaniteľných príjmoch, potvrdenia a bankových prevodoch, výpis z LV č. XXXX.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „ÚPSVaR“) dňa 12.02.2024 vykonal vopred ohlásené šetrenie v domácnosti matky aj otca a zistil nasledovné: Matka s maloletým a jej súčasným partnerom obýva 2 izbový byt vo vlastníctve rodiny partnera Z. T.. Byt pozostáva z chodby, obývačky, kde je aj detský kútik s hračkami maloletého a jedálenský stôl. Ďalej pozostáva zo spálne, ktorá disponuje aj samostatným lôžkom pre maloletého, kúpeľne s toaletou a kuchyňu. K bytu prináleží parkovacie miesto a pivnica. Počas nášho šetrenia bola v domácnosti čistota a poriadok na požadovanej úrovni. Náklady na domácnosť hradí partner pán T. v sume cca 500,- Eur, energie na byt 120,- Eur platí matka maloletého a náklady na Nutrilon, stravu platia spoločne. Matka maloletého je zamestnaná v B. H. a jej mesačný príjem v čistom je cca 1600,- Eur od 1.1.2024

Maloletý navštevuje jasle - W. G., Z. X, N. a pediatra O. G. Š. S. R. Z. O. X, N.. Matka uviedla, že v styku otca s maloletým nebráni, ale chce byť na blízku vzhľadom k tomu, že otec údajne požíva omamné látky a nevie sa plnohodnotne postarať o hygienu a starostlivosť maloletého. Dňa 12.02.2024 vykonal ÚPSVaR podľa žiadosti súdu ohlásené šetrenie v domácnosti otca na adrese Š.V. XX, N.. Počas našej návštevy sa v domácnosti zdržiaval otec M. T. S. O., D.. XX.XX.XXXX a stará matka, ktorá pricestovala zo Španielska na návštevu a pozrieť vnuka. Otec maloletého obýva 2,5 izbový byt ktorý je spoločným vlastníctvom oboch rodičov od augusta 2023. Byt pozostáva zo vstupnej chodby, kuchyne, kúpeľne, samostatnej toalety, obývačky, spálne kde sa nachádzala aj detská postieľka a hosťovská izba. K bytu prináleží aj spoločný podiel na vnútro blokovej spoločnej záhrade. Počas nášho šetrenia bola v domácnosti čistota a poriadok na požadovanej úrovni, avšak nenachádzali sa v nej žiadne hračky, plienky ani strava pre maloletého, nakoľko otec uviedol, že si všetko zobrala matka maloletého, keď sa odsťahovala. Náklady

na byt hradí otec a na byt má hypotekárny úver vo výške 933,- Eur a k tomu hradí energie vo výške 300,- Eur. Otec je zamestnaný v oblasti IT s mesačným príjmom v čistom cca 2300,- Eur. Otec uviedol, že s maloletým býval aj sám, vodil ho do jasiel, vie ho obliecť a postarať sa o jeho základné potreby. Šetrením pomerov na strane oboch rodičov neboli zistené žiadne závažné nedostatky vo veci starostlivosti o maloletého.

5. Súd lustráciou poručenských spisov zistil, že na tunajšom súde je vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému na čas po rozvode sp. zn. 23P/14/2024, konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu podaný matkou sp. zn. 23P/15/2024.

6. Súd pri rozhodovaní o návrhu otca maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo stavu zisteného z obsahu spisu, a to najmä z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu pripojených listinných dôkazov, pričom prihliadol na všetko, čo v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vyšlo najavo.

7. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

8. Z citovaného ustanovenia § 329 CSP, ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia, vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však nariadiť iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana, ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Z citovaného ustanovenia, ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej.

9. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§326 ods., 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

10. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletého slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

11. Pokiaľ ide o výklad pojmu osvedčovanie, tak uvedený pojem na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by tak mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie, počnúc preukázaním potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, cez osvedčenie dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, až po preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy (či neodkladnej potreby jeho nariadenia z dôvodu verejného záujmu).

12. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je súd pri nariadení neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Keďže neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda definitívne práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti práva (nároku), ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva hroziacej ujmy a aby neboli závažné pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy.

15. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je teda súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie súd preto vydá vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

16. Po oboznámení sa s obsahom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia s prílohami, obsahom správy kolízneho opatrovníka, obsahom pripojených spisov, ako aj ostatným spisovým materiálom dospel súd k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu otca nie je dôvodné poukazujúc i na vyššie uvedené, nakoľko neodkladné opatrenie je namieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu na základe aspoň osvedčených základných skutočností umožňujúcich záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktoré mu má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne ide o stav, kedy vec neznesie odklad a je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Otec návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhoval, aby súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletého do jeho starostlivosti najmä z dôvodu, že matka vzala maloletého z prostredia, kde doteraz vyrastal, bez súhlasu otca, napätá situácia ohrozuje zdravý vývin maloletého, správanie matky je nepredvídateľné, je nestabilnej povahy, trpí depresiami, berie lieky na ktoré užíva alkohol. Súd za účelom preverenia podmienok, v akým maloletý aktuálne žije ako aj za účelom posúdenia možného ohrozenia života či zdravia maloletého požiadal ÚPSVaR a vykonanie šetrenia v domácnosti matky pričom zo správy predloženej súdu dňa 13.02.2024 vyplýva, že v domácnosti matky neboli zistené žiadne závažné

nedostatky vo veci starostlivosti o maloletého. Otec argumentuje agresívnym a nestabilným správaním matky, popisuje v návrhu rôzne situácie (agresívne prejavy správania sa matky), jednalo sa však o agresívne prejavy matky adresované otcovi, nie maloletému dieťaťu. Súd aj v tomto kontexte poukazuje na to, že ohrozenie života a zdravia maloletého nie je osvedčené. Súd sa oboznámil aj s videonahrávkou predloženou otcom, pričom ani na tejto nahrávke nevzhladol žiadne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že by bol ohrozený najlepší záujem maloletého, jeho výživa výchova, resp. že by bol potrebný okamžitý zásah súdu. Predloženú fotografiu liekov nemožno považovať za dôkaz dostatočný pre vyvodenie záveru, že matka trpí takými závažným zdravotnými resp. psychickými problémami, ktoré by jej bránili vo vykonávaní starostlivosti o maloletého. Z charakteru neodkladných opatrení pritom vyplýva, že pri rozhodovaní o návrhoch na ich nariadenie súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. Dôkazy predložené otcom neosvedčujú dostatočným spôsobom naliehavú potrebu úpravy pomerov maloletého, ktorá by dôvodila odovzdanie maloletého zo starostlivosti matky do starostlivosti otca podľa § 367 ods. 1 CMP. Z návrhu otca nevyplývajú také dôvody a skutkové okolnosti, ktoré by osvedčovali kritickosť situácie maloletého, alebo, že matka nemôže alebo nie je schopná zabezpečiť výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, alebo že by túto hrubým spôsobom zanedbávala alebo akýmkoľvek spôsobom maloletého ohrozovala (ktoré sú zákonné predpoklady § 325 ods. 1 CSP). Dôvodom na okamžité odovzdanie maloletého do starostlivosti otca nateraz nemôžu byť iba jeho neosvedčené tvrdenia o neschopnosti matky postarať sa o maloletého. Rovnako v rovine domnienok zatiaľ zostáva, či matka maloletého trpí otcom popisovanými psychickými problémami a ak áno, či tieto majú vplyv na jej schopnosti sa o maloletého osobne starať. Je potrebné poukázať aj na okolnosť, že zo strany sociálnej kurately neboli zistené žiadne závažné nedostatky v starostlivosti rodičov o maloletého.

17. Súd rovnako nevzhladol naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov ani pokiaľ ide o alternatívne navrhovanú úpravu, podľa ktorej žiadal otec zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti a uložiť matke povinnosť platiť výživné vo výške 150,- eur mesačne.

18. Z obsahu podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa sú síce manželmi ale v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti. Matka sa spolu s maloletým odsťahovala z posledného spoločného bydliska s manželom. Otec sa domáha zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti, prostredníctvom neodkladného opatrenia, čo dôvodí ochranou najlepšieho záujmu maloletého, má za to že vzniknutá napätá situácia ohrozuje zdravý vývin maloletého. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je súd pri nariadení neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. V prejednávanvej veci nebola zo strany otca preukázaná naliehavá potreba upraviť pomery účastníkov konania formou neodkladného opatrenia, a to zverením maloletého dieťaťa súdnym rozhodnutím do jeho osobnej starostlivosti bez vykonania náležitého dokazovania. Súd za účelom preverenia prostredia, v ktorom maloletý aktuálne žije a s tým súvisiacu možnosť ohrozenia jeho života a zdravia, dal vykonať šetrenie v domácnosti matky (ako už bolo vyššie uvedené), pričom neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by dôvodili zverenie maloletého dieťaťa otcovi neodkladným opatrením. Súd dáva do pozornosti aj pomerne útlý vek maloletého (jeden rok), kedy je väzba na matku absolútne prirodzená a kedy rozhodnutie o zverení tak malého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca, a to neodkladným opatrením, by muselo byť dôvodené závažnými skutočnosťami, ktoré by museli byť aspoň osvedčené, čo v prejednávanvej veci splnené nie je. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a obava o život a zdravie dieťaťa, by neprimeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvyhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Až v konaní vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností (ktoré už na tunajšom súde prebieha) bude dostatočný priestor na preukázanie všetkých sporných skutočností a na vykonanie dokazovania a zistenie skutkového stavu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady pre rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia, pokiaľ ide o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, súd teda návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, čo sa týka zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol. Vzhľadom k tomu, že súd nevyhovel návrhu otca, pokiaľ ide o zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti resp. o odovzdanie maloletého do starostlivosti otca, nevyhovel súd ani návrhu otca na uloženie vyživovacej povinnosti matke, nakoľko maloletý je vo

faktickej starostlivosti matky, nie je preto daný žiaden dôvod na uloženie vyživovacej povinnosti matke maloletého.

19. Čo sa týka časti návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zastupovania a správy majetku maloletého - ani v tejto časti návrhu otec neosvedčil, prečo je potrebné neodkladným opatrením o tejto časti návrhu rozhodnúť. Súd opakovane pripomína, že rodičia sú si rovní pri výkone svojich rodičovských práv a povinností. Súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti zastupovania a správy majetku maloletého dieťaťa a aj v tejto časti návrh zamietol.

20. Pokiaľ ide o návrh otca na uloženie zákazu matke vycestovať spolu s maloletým mimo územia Slovenskej republiky, bez súhlasu otca, dospel súd k záveru, že v predmetnej veci nie je daná naliehavá potreba zásahu súdu za účelom ochrany záujmu maloletého dieťaťa. Obava otca o to, že matka s maloletým odíde mimo územia Slovenskej republiky, nie je podľa názoru súdu odôvodnená ani preukázaná. Otec svoju obavu preukazuje komunikáciou s matkou: „Ahoj, Anastasiia, ako sa máš v New Yorku? Tu je s Aronom všetko fajn. Konečne sme doriešili ten kataster, no aj tak tam budeme musieť spolu ísť budúci týždeň“....“Ahoj. Všetko je tu perfektné. Plánujem sa sem jedného dňa presťahovať aspoň na 6 mesiacov. Nečakala som, že tu bude taaaaak dobre. Žijem život. Konečne som na svojom správnom mieste.“ Z komunikácie medzi matkou a otcom nevyplýva dôvodná obava o to, že má matka skutočný úmysel presťahovať sa spolu s maloletým mimo územia Slovenskej republiky. Matka počas svojho pobytu v USA napísala otcovi správu, z ktorej vyplýva, že sa jej tam veľmi páči a v ktorej matka napísala, že sa tam plánuje jedného dňa presťahovať. Jedná sa však o plán veľmi neurčitý a hypotetický, súd sa taktiež domnieva že bol vyslovený pod vplyvom pozitívnych dojmov z pobytu v zahraničí, navyše matka v predmetnej správe vôbec nespomína maloletého a konkrétne úmysel presťahovať sa mimo Slovenskej republiky aj s maloletým. Vzhľadom na útlý vek maloletého sa možno domnievať, že v prípade hypotetickej možnosti presťahovania sa mimo územia Slovenskej republiky by matka vzala maloletého so sebou, z predloženej správy to však nevyplýva. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že predmetnú správu matka písala otcovi v septembri 2023, odvtedy uplynulo 5 mesiacov pričom otec nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by aspoň osvedčoval pretrvávajúci úmysel matky presťahovať sa s maloletým mimo územia Slovenskej republiky. Treba taktiež uviesť, že zákaz vycestovania mimo územia Slovenska je obmedzením voľného pohybu a závažným zásahom do rodičovských práv matky. Pri rozhodovaní o nariadení či nenariadení neodkladného opatrenia rozhoduje súd len na podklade tvrdenia jednej strany, preto je potrebné tieto tvrdenia aspoň osvedčiť. Uvedené však otec nesplnil. Predloženou, vyššie citovanou správou súd nepovažoval za dostatočne osvedčenú dôvodnú obavu otca, že matka má v úmysle odísť s maloletým mimo územia Slovenskej republiky. Súd teda ani v tomto smere nezhliadol dôvodnú potrebu pre nariadenie neodkladného opatrenia v znení navrhovanom otcom. Súd ďalej považuje za potrebné doplniť, že v prípade, ak by aj matka mala v úmysle presťahovať sa s maloletým do inej krajiny, na takéto rozhodnutie sa vyžaduje súhlas oboch rodičov, pretože sa jedná o podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa. V prípade, ak otec súhlas na vystaňovanie neudelí, je povinnosťou matky obrátiť sa na súd s návrhom na nahradenia súhlasu otca, t.j. za účelom rozhodnutia o nezhode rodičov v podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, ktorou je i vystaňovanie (§ 35 Zákona o rodine). Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ani prípadné rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, neoprávni matku vystaňovať maloletého bez súhlasu otca a v prípade premiestnenia maloletého dieťaťa do krajiny mimo jeho obvyklého pobytu bez súhlasu druhého rodiča sa matka vystavuje riziku návratového konania v súlade s Dohovorom o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25.10.1980.

21. Záverom súd dodáva, že vzhľadom k tomu, že dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia musí byť zjavná jednak zo samotného návrhu na jeho nariadenie, ale aj z písomných dôkazov k nemu pripojených, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať výstižný popis skutočností objasňujúcich stav a pomery účastníkov v čase rozhodovania súdu a tieto tvrdenia musia byť riadne osvedčené. V návrhu popísané skutočnosti nemôžu vyvolávať pochybnosti o bezodkladnej potrebe využitia procesného inštitútu neodkladného opatrenia, pretože tento sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu, čo sa, v danom prípade s ohľadom na otcom predložené dôkazy, nestalo. Súd preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).